

Pandemi Sürecinde Uzaktan Eğitime İlişkin Müzik Eğitimi Ana Bilim Dalı Öğrencilerinin Görüşleri

The Opinions of The Students of Music Education Department on Distance Education during The Pandemic

Muhsin Sarıkaya

Dr. Öğr. Üyesi, Atatürk Üniversitesi, Kazım Karabekir Eğitim Fakültesi, Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü, Müzik Eğitimi Anabilim Dalı

email: muhsinbey@atauni.edu.tr ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0003-0595-8958>

Bu makale bilimsel etik ve kurallara uygun hazırlanmış ve intihal incelemesinden geçirilmiştir. Etik kurul onayı alınmıştır.

Atf (APA 6)/To cite this article

Sarıkaya, M. (2021). Pandemi sürecinde uzaktan eğitime ilişkin müzik eğitimi ana bilim dalı öğrencilerinin görüşleri. *Atatürk Üniversitesi Güzel Sanatlar Enstitüsü Dergisi*, 27(46), 92-100. <https://doi.org/10.32547/ataunigsed.835720>

Makale Gönderim Tarihi/Received: 04/12/2020

Makale Kabul Tarihi/Accepted: 19/01/2021

Makale Yayın Tarihi/Published: 29/03/2021

Research Article/Araştırma Makalesi

Öz

Bu araştırma müzik öğretmen adaylarının pandemi sürecinde uzaktan eğitime yönelik görüşlerini ortaya koymayı amaçlamaktadır. Tarama modelinde tasarlanan araştırmanın çalışma grubunu Atatürk Üniversitesi müzik eğitimi anabilim dalında öğrenim gören toplam 86 öğrenci oluşturmaktadır. Araştırmada kullanılan ölçek ve sorulardan elde edilen veriler SPSS paket programı ile analiz edilmiştir. Araştırmanın sonuçlarına göre, müzik öğretmen adaylarının pandemi sürecinde uygulanan uzaktan eğitime ilgileri geleneksel eğitime oranla daha düşük düzeydedir. Öğrenciler büyük oranda uygulamalı müzik derslerinin yüz yüze yapılması gerektiği ve teorik derslerin uzaktan eğitim ile verilebileceği görüşünü belirtmektedir. Öğrenciler uzaktan eğitim sürecinde hocaları ile iletişim sorunları yaşadıklarını, internet ve bilgisayar gibi teknolojik araçlara erişimde yeterli imkanları bulamadıklarını ifade etmektedir.

Anahtar kelimeler: Müzik Eğitimi, Uzaktan Eğitim, Pandemi

Abstract

This research aims to reveal the opinions of music teacher candidates on distance education during the pandemic. The study group of the research, which is designed in the scanning model, consists of 86 students studying at the Music Education Department of Atatürk University. The data obtained from the scale and questions used in the study were analyzed with the SPSS package program. According to the results of the study, the interest of music teacher candidates in distance education during the pandemic is lower than that of traditional education. Students mostly state that the applied music lessons should be done face to face and theoretical lessons can be given by distance education. Students also state that they have communication problems with their professors during distance education and they cannot find sufficient opportunities to access technological tools such as the internet and computers.

Keywords: Music Education, Distance Education, Pandemic

1. Giriş

Pandemi süreci tüm dünyada olduğu gibi Türkiye'de de hayatı pek çok alanda olumsuz yönde etkilemiştir. Hiç beklenmedik bir şekilde toplumsal yapıyı sarsan bu süreç, özellikle çocukların ve gençlerin eğitim hayatında değişim ve gelişmelere neden olmuştur. Ülkemizde milli eğitimin büyük bir çoğunluğunu oluşturan, okullarda yüz yüze yapılan geleneksel eğitim modelinin yanı sıra, belirli alanlarda uygulanan uzaktan eğitim modelleri, acil bir ihtiyaç olarak eğitim camiası tarafından yeniden gündeme gelmiştir.

Tarihsel süreç içerisinde, yaklaşık üç yüz yıllık bir geçmişe sahip olan uzaktan eğitim çalışmaları aslında eğitim tarihinin aynı zamanda teknolojik gelişmelere paralel ilerlemesinin doğal bir sonucudur. İlk başlarda geleneksel eğitim modelleri her ne kadar teknolojik gelişmelere direnç gösterse de toplumların sosyokültürel yapılarındaki değişimi bu gelişmeyi zorunlu kılmıştır (Fox, 1998; Sherry, 1996).

Teknolojik imkânların artması bilgiye erişimin kolay hale gelmesine neden olmaktadır. Bunun sonucunda öğretmen nitelikleri ve geleneksel öğrenme metotları zaman içerisinde gelişme ve değişime ihtiyacı doğurmaktadır. Ülkemizde de bu değişim ihtiyacı Cumhuriyetin ilk elli yılında tartışılmaya başlanmıştır. 1960'lı yıllarda Millî Eğitim Bakanlığı (MEB) tarafından mektupla öğretim uygulamaları gündeme gelmiş ve 1966 yılında Mektupla Öğretim ve Teknik Yayınlar Genel Müdürlüğü kurulmuştur. İletişim teknolojilerinin gelişmesiyle 1974 yılında ortaöğretim mezunları ve bazı iş kollarıyla ilgili olarak televizyon ağırlıklı yayınları kapsayan Yaygın Yüksek Öğretim Kurumu (YAYKUR) kurulmuştur. 1981 yılında Anadolu Üniversitesi Açık Öğretim Fakültesi ve 1992 yılında MEB bünyesinde Açık Öğretim Lisesi radyo ve televizyon yayınları ile uzaktan eğitim faaliyetlerine katılmıştır. İnternet teknolojisinin ülkemize girmesi ile bu uygulamalar web tabanlı olarak tüm eğitim kurumlarını kapsayacak şekilde daha sistemli bir yapı haline gelmiştir (Bozkurt, 2017; Kaya, 2002).

Müzik eğitiminde uzaktan eğitim uygulamaları ile ilgili ilk denemeler, geçtiğimiz yüzyılın sonlarına doğru dünyada ve Türkiye’de mektup, radyo ve televizyon ile başlayıp, daha sonra bilgisayar ve internetin yaygınlaşması ile günümüze kadar gelmiştir (Mark ve Gary, 1992; Sağer ve diğerleri, 2014; Pittman, 2003; Kentnor, 2015). Bu hızlı değişme ve gelişme her alanda olduğu gibi müzik eğitiminde de bazı tartışmaları doğurmuştur. Hebert (2007, s. 2), uzaktan müzik eğitimi ile ilgili kaygıları “diplomaların geçerliği, uzaktan eğitim ve bölüm içi iletişimin sağlanması, maliyeti düşürmek için eğitim kalitesinden ödün verme, eğitmen ve öğrenci davranışlarının ve hizmetlerinin kontrol edilmesi” olarak sınıflandırmıştır.

Günümüze kadar çok sınırlı olan araştırmalara baktığımızda, uzaktan müzik eğitiminin doğal bir süreç olduğunu savunan araştırmacılar ile birlikte, bu değişimin yaratacağı sorunlar üzerinde duran araştırmalar da göze çarpmaktadır. Bu araştırmalar, genel olarak öğrencilerin geleneksel eğitim ve uzaktan eğitim ile ilgili algılarının belirlenmesi ve özel olarak ise, müzik eğitimi ile ilgili eğitsel uygulamaların incelenmesi üzerine yapılmıştır (Koutsoupidou, 2014; Kos ve Goodrich, 2012; Walls, 2008; Barry, 2003; Keast, 2009; Johnson, 2017).

Barry (2003) lisansüstü müzik öğrencileri üzerinde yaptığı araştırmada, internet tabanlı çalışmaların geleneksel sınıf öğretimi için lisansüstü müzik eğitimi araştırma derslerinde yararlı bir tamamlayıcı olabileceği sonucuna ulaşmıştır.

Groulx ve Hernly (2010) ABD’deki dokuz lisansüstü müzik eğitimi programında müfredat gereksinimlerini, başvuru ve kayıtlarla ilgili faktörleri inceledikleri araştırmada, çevrimiçi uygulamaların geleneksel eğitimden ne aşağı ne de üstün olmadığı, aksine artan eğitim ihtiyacına yardımcı bir faktör olduğu sonucuna ulaşmışlardır.

Koutsoupidou (2014) müzik eğitimi programlarında uygulanan çevrimiçi uzaktan öğrenmeyi, müzik öğretmenin görüşlerini alarak incelediği çalışmasında, uzaktan öğrenmenin dünya çapında sunulmasına imkân sağladığı, farklı kültürel geçmişlere sahip insanlar arasında fikir ve uygulama alışverişini kolaylaştırdığı ancak internet tabanlı uygulamalarda özellikle performans derslerinde sorunlarla karşılaştığı sonucuna varmıştır.

Aslında yapılan araştırmalar, diğer uzaktan eğitim uygulamalarında olduğu gibi gelişen teknolojik imkânların eğitim ortamlarında verimli ve etkili olarak kullanılması gerekliliğini ortaya koymaktadır. Bununla birlikte müzik eğitiminde öğrencilerin değişen öğrenme algılarının belirlenmesi ve uzaktan eğitimin geleneksel eğitim içerisinde kullanılabilirliği, pandemi sürecinde yaşanan sorunlarla daha da önem kazanmaktadır.

Bu araştırma “Müzik öğretmeni adaylarının pandemi sürecinde uzaktan eğitime ilişkin görüşleri nelerdir?” sorusuna yanıt aramak için yapılmıştır. Bu problem kapsamında öğrencilerin verdiği cevaplar cinsiyet ve sınıf düzeyi bakımından incelenmiş ve sorunlarla ilgili görüşleri nicel veri analizi ile betimlenmiştir.

Bu araştırmanın amacı; içinde bulunduğumuz olağanüstü durumun getirdiği zorunlu uzaktan eğitim sürecinde, müzik eğitimi ana bilim dalı öğrencilerinin sürece ilişkin görüşlerini ortaya çıkarmaktır.

2. Yöntem

2.1. Araştırmanın Modeli

Araştırmada yöntem olarak nicel araştırmalarda kullanılan tekil tarama modeli kullanılmıştır. Tarama modelleri var olan durumu olduğu şekliyle betimleyen ve örnekleme kendi şartları içerisinde değerlendirmeye imkân tanıyan bir bilimsel araştırma türüdür (Karasar, 2008). Ayrıca araştırma, açık uçlu sorulardan elde edilen nitel verilerle desteklenmiştir. Bu nedenle araştırmada, öğrenci görüşlerini çarpıcı bir biçimde yansıtmak amacıyla doğrudan alıntılara da yer verilmiştir (Yıldırım ve Şimşek, 2008).

2.2. Çalışma Grubu

Araştırmanın evrenini Türkiye’de bulunan müzik eğitimi ana bilim dalı öğrencileri oluşturmaktadır. Bu evren içerisinde örneklem olarak 2019-2020 öğretim yılında Pandemi sürecinin sınırlılıklarından dolayı Atatürk Üniversitesinde bulunan müzik eğitimi ana bilim dalı öğrencileri seçilmiştir. Katılımcıların cinsiyet ve sınıf dağılımları Tablo 1’de verilmiştir.

Tablo 1
Katılımcıların Cinsiyet ve Sınıf Dağılımları

Cinsiyet	f	%
Erkek	29	33.7
Kadın	57	66.3
Toplam	86	100.0
Sınıf	f	%
1.Sınıf	32	37.2
2.Sınıf	16	18.6
3.Sınıf	8	9.3
4.Sınıf	30	34.9
Toplam	86	100.0

Çalışmaya katılanların %33.7’sini erkekler, %66.3’ünü ise kadınlar oluşturmaktadır. Bu katılımcıların %37.2’si 1.sınıf, %18.6’sı 2.sınıf, %9.3’ü 3.sınıf ve %34.9’u ise 4.sınıfta yer almaktadır.

2.3. Verilerin Toplanması

Araştırmada Atatürk Üniversitesi Sosyal ve Beşeri Bilimler Etik Kurulu Eğitim Bilimleri Birim Etik Kurul Başkanlığı'nın 08/07/2020 tarih, sayı no. 10 ve karar no. 02 kararı ile veriler toplanmıştır.

Araştırmada, Yıldırım ve diğerleri (2014) tarafından geliştirilen "Uzaktan Eğitim Öğrencilerinin Uzaktan Eğitime Yönelik Görüşleri" ölçeği mail yoluyla izin alınarak müzik öğretmeni adayları için kullanılmıştır. Ölçek 18 maddeli ve dört boyuttan oluşmaktadır. Ölçeğin toplam Cronbach's alpha değeri 0.864 ve faktörlere ait Cronbach's alpha katsayıları sırasıyla "kişisel uygunluk 0.862", "etkililik 0.818", "öğreticilik 0.807", "yatkinlik 0.799" olarak hesaplanmıştır (Yıldırım ve diğerleri, 2014). Ayrıca bu araştırma özelinde ölçeğin toplam Cronbach's alpha değeri hesaplanmış ve sonuç 0.776 çıkmıştır.

Ölçeğin dışında ek olarak öğrencilerin uzaktan eğitim ile ilgili görüşleri hakkında nitel veri elde etmek için araştırmacı tarafından hazırlanan "Hangi dersin uzaktan eğitimle devam etmesini isterdiniz? (Varsa nedeni ile birlikte belirtiniz. Yoksa sadece "yok" yazınız)." ve "Pandemi sürecinde karşılaştığımız sorunlar varsa lütfen belirtiniz." şeklinde iki açık uçlu soru sorulmuştur. Birinci maddede cevap zorunlu olup ikinci madde tercihe bırakılmıştır.

Araştırmada kullanılan ölçek ve açık uçlu sorular, cinsiyet ve sınıf düzeyi seçenekleri eklenerek Google anket programı üzerinden tek bir form oluşturularak hazırlanmıştır. Elde edilen form öğrenci bilgi sistemi web sayfası üzerinden öğretim döneminin son haftasında öğrencilere araştırmacı tarafından gönderilmiştir. Gönüllülük esasına dayalı olarak iki haftalık bir sürede 86 öğrenciden geri dönüş sağlanmıştır.

2.4. Verilerin Analizi

Verilerin analizinde SPSS programı kullanılmıştır. Cinsiyet ve sınıf dağılımlarının analizi tanımlayıcı istatistik ile yapılmıştır. Katılımcıların kullanılan ölçeğin ve alt boyutlarının skorlarının dağılım analizi ortalama, minimum ve maksimum değerleri bulunarak yapılmıştır. Cinsiyetlere göre ölçeğin skorlar arası farklılık analizi veriler normal dağılıma uymadığı için Mann-Whitney U testi yapılmıştır. Sınıflara göre ölçeğin skorlar arası farklılık analizi, veriler normal dağılıma uymadığı için Kruskal-Wallis testi yapılmıştır. Ölçeğin alt boyutları arasındaki ilişki, veriler normal dağılıma uymadığı için Spearman korelasyon testi ile yapılmıştır.

Açık uçlu soruların analizinde her bir soru için temalar belirlenmiştir. Veriler betimsel analiz yoluyla çözümlenmiştir. Öğrenci görüşlerine dikkat çekmek için doğrudan alıntılara da yer verilmiştir.

3. Bulgular

Tablo 2

Müzik Öğretmeni Adaylarının Uzaktan Eğitime Yönelik Görüşleri

İfadeler	Hiç		Nadiren		Bazen		Genellikle		Her zaman	
	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%
Kişisel işlerimin yoğunluğundan dolayı uzaktan eğitim benim için uygundur.	24	27.9	19	22.1	23	26.7	9	10.5	11	12.8
Uzaktan eğitim yaşama stilime uygundur.	35	40.7	15	17.4	12	14	10	11.6	14	16.3
Uzaktan eğitim ihtiyaç duyduğum eğitimler için uygun bir alternatiftir.	29	33.7	23	26.7	13	15.1	11	12.8	10	11.6
Uzaktan eğitim zaman kaybetmeksizin eğitim alabilmemi sağlamaktadır.	30	34.9	17	19.8	15	17.4	9	10.5	15	17.4
İstedğim zamanda istediğim yerden derse katılma esnekliğine ihtiyacım var.	14	16.3	15	17.4	15	17.4	15	17.4	27	31.4
Eğitim almak için üniversite kampüsüne gitmek benim için zordur.	42	48.8	17	19.8	9	10.5	7	8.1	11	12.8
Uzaktan eğitim, öğretim uygulamaları açısından öğrenciyi daha aktif hale getirir.	42	48.8	7	8.1	15	17.4	12	14	10	11.6
Uzaktan eğitim kişiler için iyi bir öğrenme fırsatı sunar.	42	48.8	12	14	19	22.1	7	8.1	6	7
Uzaktan eğitim öğrencinin kendi hızında öğrenmesini sağlar.	28	32.6	13	15.1	21	24.4	10	11.6	14	16.3
Uzaktan eğitim öğrenmenin kalıcı olmasını sağlamaktadır.	50	58.1	10	11.6	14	16.3	6	7	6	7
Uzaktan eğitim geleneksel eğitimden etkilidir.	52	60.5	12	14	13	15.1	5	5.8	4	4.7
Eğitimimin en iyi şekilde gerçekleşmesi için yüz yüze etkileşim gereklidir.	1	1.2	11	12.8	12	14	13	15.1	49	57
Uzaktan eğitime nazaran geleneksel eğitimde fikirler, anında ve daha anlaşılır bir şekilde ifade edilmektedir.	4	4.7	8	9.3	18	20.9	11	12.8	45	52.3
Uzaktan eğitime nazaran geleneksel eğitimle daha etkili bir öğrenme sağlanır.	5	5.8	6	7	16	18.6	17	19.8	42	48.8
Öğrenmek için yüz yüze iletişime ihtiyaç duyarım.	2	2.3	5	5.8	14	16.3	18	20.9	47	54.7
Verilen görevleri ertelemeyi alışkanlık haline getirmiş bir kişiyim.	42	48.8	16	18.6	18	20.9	6	7	4	4.7
Çoğunlukla verilen görevleri yarım bırakırım.	65	75.6	9	10.5	7	8.1	1	1.2	4	4.7
Ödevlerimi yapmak için son ana kadar beklerim.	39	45.3	15	17.4	19	22.1	6	7	7	8.1

Müzik eğitimi anabilim dalı öğrencilerinin uzaktan eğitim ölçeğine verdiği yanıtların istatistiksel dağılımı Tablo 2’de verilmiştir. Elde edilen bulgulara göre öğrencilerin büyük çoğunluğu geleneksel eğitimi uzaktan eğitime göre daha anlamlı bulmaktadır. Öğrenciler büyük oranda eğitimin yüz yüze etkileşimle daha iyi olacağı (%49), yüz yüze eğitime ihtiyaç duydukları (%47), fikirlerini anlık olarak ifade edebildikleri (%45) ve daha etkili bir öğrenme gerçekleştiği (%42) görüşündedir. Bu durumla ters orantılı olarak öğrenciler uzaktan eğitimin kalıcı bir öğrenme sağlamadığını (%50), aktif bir öğrenmenin gerçekleşmeyeceğini (%42) ve kalıcı olamayacağı (%50) belirtmişlerdir.

Tablo 3
Katılımcıların Ölçek Alt Boyutları ve Toplam Skorlarının Dağılımları

Boyutlar	X ± SS	Min.	Max.
Kişisel Uygunluk	15.48±7.04	6	30
Etkililik	10.79±5.68	5	25
Öğreticilik	16.31±3.78	7	20
Yatkınlık	5.64±2.85	3	13
Toplam	48.22±10.79	29	80

Katılımcıların uzaktan eğitim öğrencilerinin uzaktan eğitime yönelik görüşleri ölçeğinin alt boyutları ve toplam puan dağılımları Tablo 3’te verilmiştir. Elde edilen veriler doğrultusunda katılımcıların uzaktan eğitim öğrencilerinin uzaktan eğitime yönelik görüşleri ölçeği toplam puanı 29 ile 80 arasında olmakla birlikte ortalaması 48.22 ± 10.79 olarak bulunmuştur. Uzaktan eğitim öğrencilerinin uzaktan eğitime yönelik görüşleri ölçeğinin alt boyutlarında ise; kişisel uygunluk alt boyutu puanı 6 ile 30 arasında olup ortalama 15.48 ± 7.042, etkililik alt boyutu puanı 5 ile 25 arasında olup ortalama 10.79 ± 5.68, öğreticilik alt boyutu puanı 7 ile 20 arasında olup ortalama 16.31 ± 3.78 ve yatkınlık alt boyutu puanı 3 ile 13 arasında olup ortalama 5.64 ± 2.85 olarak tespit edilmiştir.

Tablo 4
Katılımcıların Cinsiyetlerine Göre Ölçek Alt Boyutları ve Toplam Skorları Arasındaki Farklılık

Boyutlar	Cinsiyet	X ± SS	Min.	Max.	z	p
Kişisel Uygunluk	Erkek	18.28±7.156	6	29	-2.613	.009
	Kadın	14.05±6.599	6	30		
Etkililik	Erkek	12.66±6.377	5	25	-1.894	.058
	Kadın	9.84±5.091	5	25		
Öğreticilik	Erkek	15.86±4.34	8	20	-0.474	.635
	Kadın	16.54±3.48	7	20		
Yatkınlık	Erkek	6.34±3.062	3	13	-1.727	.084
	Kadın	5.28±2.684	3	13		
Toplam	Erkek	53.14±11.096	36	80	-3.068	.002
	Kadın	45.72±9.81	29	71		

Katılımcıların cinsiyetlerine göre uzaktan eğitim öğrencilerinin uzaktan eğitime yönelik görüşleri ölçeği puanları arasındaki farklılıkları analiz edilmiş olup sonuçları Tablo 4’te verilmiştir. Elde edilen sonuçlar doğrultusunda cinsiyetlere göre uzaktan eğitim öğrencilerinin uzaktan eğitime yönelik görüşleri ölçeği toplam puan ortalamaları erkeklerde 53.14 ve kadınlarda 45.72 olarak bulunmuş ve bu farklılık istatistiksel olarak anlamlı olduğu tespit edilmiştir (p<0.002). Cinsiyetlere göre ölçeğin alt boyutlarından sadece kişisel uygunluk alt boyutu puanları arasındaki fark istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur (p<0.009). Diğer alt boyutlar arasındaki farklılık istatistiksel olarak anlamlı bulunmamıştır (p>0.05).

Tablo 5
Katılımcıların Sınıflarına Göre Uzaktan Eğitim Öğrencilerinin Uzaktan Eğitime Yönelik Görüşleri Ölçeği Alt Boyutları ve Toplam Skorları

Alt Boyut	Sınıflar	X ± SS	Min	Max	X ²	p
Kişisel Uygunluk	1.Sınıf	15.22±7.13	6	30	1.946	.584
	2.Sınıf	15.88±7.02	7	28		
	3.Sınıf	17.88±6.24	11	29		
	4.Sınıf	14.9±7.35	6	27		
Etkililik	1.Sınıf	10.47±5.45	5	23	4.263	.234
	2.Sınıf	11.38±6.41	5	25		
	3.Sınıf	14.25±5.92	5	24		
	4.Sınıf	9.9±5.34	5	22		
Öğreticilik	1.Sınıf	16.66±3.30	8	20	3.071	.381
	2.Sınıf	15.06±4.11	8	20		
	3.Sınıf	15.38±4.07	8	20		
	4.Sınıf	16.87±4.00	7	20		
Yatkınlık	1.Sınıf	5.59±3.23	3	13	7.990	.046
	2.Sınıf	6.5±2.22	3	11		
	3.Sınıf	6.75±2.61	3	10		
	4.Sınıf	4.93±2.66	3	13		

Tablo 5'in devamı

Alt Boyut	Sınıflar	X ± SS	Min	Max	X ²	p
Toplam	1.Sınıf	47.94±11.46	29	71	3.993	.262
	2.Sınıf	48.81±10.34	36	67		
	3.Sınıf	54.25±8.65	42	67		
	4.Sınıf	46.6±10.70	34	80		

Katılımcıların eğitim gördükleri sınıflara göre uzaktan eğitim öğrencilerinin uzaktan eğitime yönelik görüşleri ölçeği alt boyutları ve toplam puanları arasındaki farklılık analizi yapılmış ve sonuçları Tablo 5'te verilmiştir. Elde edilen sonuçlar doğrultusunda katılımcıların sınıflarına göre uzaktan eğitim öğrencilerinin uzaktan eğitime yönelik görüşleri ölçeği toplam puanları arasındaki farklılık istatistiksel olarak anlamlı bulunmamıştır ($p>0.05$). Ölçeğin alt boyutları puanlarına göz atıldığında ise katılımcıların sınıflarına göre sadece yakınlık alt boyutu puanları arasındaki fark istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur ($p<0.05$).

Tablo 6

Katılımcıların Uzaktan Eğitimle Devam Etmek İstedikleri Derslerin Dağılımları

Dersler	n	%
Yok	59	68.6
Tüm Dersler	2	2.3
Teorik Dersler	20	23.2
Uygulamalı Dersleri	5	5.8
Toplam	86	100

Katılımcıların pandemi döneminde imkânları olsa hangi dersleri uzaktan almak istedikleri sorulmuş ve elde edilen verilerin dağılımı Tablo 6'da verilmiştir. Dağılımda uzaktan eğitim almak istedikleri ders olmayan 59 kişi bulunmakta ve %68.6 oranı ile örneklemin en büyük kısmını oluşturmaktadır. Bu gruptan sonra %23.2 oranı ile örneklemin en büyük ikinci grubunu teorik ders isteyen 20 kişi oluşturmaktadır. Uygulamalı derslerin uzaktan devam etmesini isteyen 5 kişi (%5.8) bulunurken %2.3 lük en düşük oranı tüm derslerin uzaktan devam etmesini isteyen 2 kişi oluşturmaktadır.

Tablo 7

Katılımcıların Pandemi Döneminde Karşılaştıkları Sorunların Dağılımları

İfadeler	n	%
Yok	29	33.7
Teknik Sorunlar	30	34.8
Öğrenci Kaynaklı Sorunlar	15	17.4
Eğitimci Kaynaklı Sorunlar	36	41.8

Araştırmaya katılanların pandemi süresince yaşadıkları sorunlar ile ilgili verilerin dağılımı Tablo 7'de verilmiştir. Elde edilen verilere bakıldığında %33.7 oranla 29 öğrenci herhangi bir sorunla karşılaşmadığını belirtmiştir. Pandemi süresince sorunların eğitimcilerden kaynaklandığını belirten 36 kişi bulunmakta ve bu %41.8 oranı ile örneklemin en büyük kısmını oluşturmaktadır. Bunu %34.8 ile teknik sorunlar takip etmektedir. 15 öğrenci ise %17.4 lük en düşük oranla sorunların kendileri ile ilgili olduğunu belirtmiştir.

Teknik sorunlara yönelik K6'nın "Ödevlerin sürekli üst üste gelmesi ve hepsine zamanın yetmemesi, sürenin az olması, yaptığımız ödevlerin içimize sinmemesi, canlı ders sürecindeki internet sorunu ve bizim gibi müzik okuyan öğrencilerin uzaktan ders yaptığı zaman sesin asla bize net olarak ulaşamaması ve buna karşın sağlıklı bir ders yapamamamız." ifadesi, K11'in "Verim alamıyorum ve internet sıkıntısı çekiyorum." ifadesi, K30'un "Sistemsel bazı hatalar oluyor. İnternet kesintileri veya ders bilgi sistemine girememe ve ödev yüklerken dosya boyutundan kaynaklı bazı sıkıntılarla karşılaşabiliyoruz." ifadesi ve K51'in "Sistemin yetersiz olması. Türkiye'de internet kullanımının artması internetin yavaşlamasına ve çeşitli derslere katılamamaya sebep olmaktadır." ifadesi ile bu süreçte internetin ve teknik altyapıların etkili bir faktör olduğu anlaşılmaktadır.

Öğrenci odaklı bakıldığında K26'nın "Telefonum bozuldu, ödevlerimi yetiştirmekte zorlanıyorum ve strese girdim." ifadesi, K28'in "Evde çeşitli sorumluluklarım olduğundan dolayı uzaktan eğitim beni çok gerdi. Her şeyimi kısıtlı zamanda yapmaya çalıştım. Birçok ödev için gerekli ortamı yaratmak güç oldu. Pandemi dönemi başlayalı 2 ay oldu ve ben ancak kendime gelmeye başladım. Uyku düzeni, çalışma hevesi, motivasyon gibi şeyler bu dönemde bozuldu. Haberlerde sürekli virüslerle ilgili şeyler görmek, hayatımızın bir anda virüsle değişmesi beni derinden etkiledi." ifadesi ve K46'nın "Yüz yüze iletişim olmadığından derse olan ilgim günden güne azalmıştır." ifadesi ile örgün eğitim alan öğrencilerin beklenmedik bir şekilde uzaktan eğitim sürecine girmelerinin olumsuz etkiler yarattığı görülmektedir.

Eğitimcilere yönelik görüşlere bakıldığında K55'in "Bazı hocalarımızın süreci göze almaksızın gereğinden fazla ödev vererek hazırlık eğitimi almamış öğrencilerden sürekli İngilizce kitapların incelemesinin yapılmasını istemesi beni bu dönemde psikolojik olarak negatif bir şekilde etkiledi." ifadesi, K56'nın "Ders aldığımız

hocaların öğrencilere karşı ilgisizliği ve konuları tam anlamıyla anlatamamaları, verilen ödevlerin yoğunluğu, bu süreç içinde maddi ve manevi her türlü zorluğu yaşadım.” ifadesi ve K72'nin “Her şeyi sormamak, bazı hocalarla iletişime geçememek, anlamadığın bir şeyi kendince anlamlandırmak ve sürekli ödev verilmesi, okulda verilmeyen ödevlerin uzaktan eğitimle her hafta verilmesi, karşılaştığım sorunlardı.” ifadesi ile eğitimcilerin de uzaktan eğitimle ilgili eksikliklerinin olduğu anlaşılmaktadır.

4. Sonuç

Bu araştırma; pandemi döneminde müzik eğitimi anabilim dalı örnekleminde öğrencilerin karşılaştıkları uzaktan eğitim sürecine ilişkin görüş ve düşünceleri ortaya koymaktadır. İlk olarak, olağan dışı bu süreçte öğrencilerin büyük çoğunluğunun uzaktan eğitime karşı olumsuz görüş ifade ettikleri görülmektedir. Bunun sebebi, müzik eğitimi özelinde eğitimcilerin ve öğrencilerin uzaktan eğitim uygulamaları ile yeni tanışmış olmaları ve bu durumla ilgili yeterli bilgi, deneyim ve altyapının olmaması şeklinde açıklanabilir. Uzaktan eğitim ile ilgili sistemli bir eğitim planı önceden tasarlanmadığı için eğitimciler arasında farklı uygulamaların oluşması öğrenciler üzerinde olumsuz etki yaratmıştır.

İkinci olarak, araştırmanın sonuçları öğrencilerin cinsiyet değişkenine göre toplam puan ortalamaları erkeklerde 53.14 ve kadınlarda 45.72 olarak bulunmuştur. Bu farkın istatistiksel olarak anlamlı olduğu tespit edilmiştir ($p<0.002$). Cinsiyetlere göre ölçeğin alt boyutlarından sadece kişisel uygunluk alt boyutu puanları arasındaki fark istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur ($p<0.009$). Diğer alt boyutlar arasındaki farklılık istatistiksel olarak anlamlı bulunmamıştır ($p>0.05$). Bu durum, uzaktan eğitim ile ilgili çok düşük oranda da olsa erkeklerin kadınlara göre daha yüksek oranda olumsuz görüş belirttiklerini göstermektedir. Sınıf değişkeninde ise toplam puanlar arasındaki farklılık istatistiksel olarak anlamlı bulunmamıştır ($p>0.05$). Ölçeğin alt boyutlarına bakıldığında katılımcıların sınıflarına göre sadece yatkınlık alt boyutu puanları arasındaki fark istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur ($p<0.05$).

Son olarak; ölçeğin dışında öğrencilere yöneltilen soruların ilkinde, öğrencilerin büyük çoğunluğunun uygulamalı dersler dışındaki derslerin uzaktan eğitimle devam edebileceği görüşü hakimdir. Bunun sebebi, müziksel uygulama gerektiren derslerde eğitimcinin rolünün ve etkileşimli eğitimin önemli olmasıdır. Öğrencilerin psikomotor becerilerinin gözlemlenmesi ve yapılan bireysel ve toplu uygulamaların yönetilmesi uzaktan eğitimde oldukça zorlaşmaktadır. Yöneltilen diğer soruda ise öğrenciler uzaktan eğitimde karşılaştıkları sorunları dile getirmişlerdir. Teknolojik kaynaklara ulaşamaması ve etkin kullanılmaması, eğitimcilerin yeni bir deneyimle karşılaşması ve süreci atlatma çabaları, öğrencilerin uzaktan eğitime karşı bakış açılarını olumsuz yönde etkilemiştir.

Ülkemizde Milli Eğitim ve üniversiteler düzeyinde müzik eğitimi ile ilgili uzaktan eğitim uygulaması bulunmadığı için araştırma sonuçlarını tartışabileceğimiz çalışmalar bulunmamaktadır. Ancak çalgı eğitimi özelinde Karahan (2016), 20 piyano dersi öğrencisi ile yaptığı çalışmada, eş zamanlı uzaktan piyano dersi yapılan deney grubu öğrencileriyle, geleneksel piyano dersi yapılan kontrol grubu öğrencileri arasında piyano çalma performansı ve gelişim düzeyleri açısından anlamlı bir fark olmadığı sonucuna ulaşmıştır. Yaptığımız çalışmada öğrencilerin, uygulama derslerinin büyük oranda yüz yüze verilmesi gerektiği ile ilgili görüşleri eğitimcilerin uzaktan eğitim deneyimlerinin olmaması ve teknolojik imkanların yetersizliği ile açıklanabilir.

Yurt dışındaki çalışmalarda uzaktan müzik eğitimi ile ilgili olarak Adileh (2012), 179 üniversite öğrencisi ile seçmeli müzik dersinin çevrimiçi destekli ve geleneksel olarak verilmesi arasındaki ilişkiyi incelediği deneysel çalışmada, çevrimiçi karma eğitimin geleneksel eğitime göre öğrenci başarıları üzerinde daha etkili olduğu sonucuna ulaşmıştır. Çalışmada online eğitimin gelenekselden etkileşimliye geçişte etkili bir araç olduğu belirtilmiştir. Aynı şekilde Albert (2014), çevrimiçi programın katılımcılara esneklik sağlamanın yanında öğrencilerin endişelerine vurgu yaparken geleneksel programın müzisyen kimliğinin gelişimine ve müzisyenlik becerilerini geliştirmede önemli faktör olduğunu ortaya koymaktadır.

Sonuç olarak, ülkemizin ve dünyanın içinden geçtiği bu süreçte, öğrencilerin ve eğitimcilerin karşılaştıkları olumsuzluklar doğal olarak karşılanmalıdır. Bundan sonra yapılacak araştırmalar ve eğitim planları, önyargılardan uzak ve öğrencilerin sosyokültürel ve psikolojik durumları göz önünde bulundurularak düzenlenmelidir. Geleneksel eğitim metotları, çağımız insanının ihtiyacı ve beklentilerine göre yeniden gözden geçirilerek yapılandırılmalıdır.

Kaynakça

- Adileh, M. (2012). Teaching music as a university elective course through e learning. *Australian Journal of Music Education*, 1, 71-79. <https://files.eric.ed.gov/fulltext/EJ1000246.pdf>
- Albert, D. J. (2014). Online versus traditional master of music in music education degree programs. *Journal of Music Teacher Education*, 25(1), 52-64. <http://dx.doi.org/10.1177/1057083714548588>
- Barry, N. H. (2003). Integrating web based learning and instruction into a graduate music education research course: An exploratory study. *Journal of Technology in Music Learning*, 2(1), 2-8. http://www.atmimusic.com/wp-content/uploads/2013/05/JTML.2.1b_Barry_Integrating-web-based-learning-and-instruction-into-a-graduate-music-education-research-course.pdf
- Bozkurt, A. (2017). Türkiye’de uzaktan eğitimin dünü, bugünü ve yarını. *Açıköğretim Uygulamaları ve Araştırmaları Dergisi*, 3(2), 85-124. <https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/403827>
- Fox, J. (1998). Distance education: Is it good enough? *The University Concourse*, 3(4), 3-5.
- Groulx, T. J., & Hernly, P. (2010). Online master’s degrees in music education: The growing pains of a tool to reach a larger community. *Update: Applications of Research in Music Education*, 28(2), 60-70. <https://doi.org/10.1177/8755123310361765>
- Hebert, D. G. (2007). Five challenges and solutions in online music teacher education. *Research and Issues in Music Education*, 5(1), 1-12. <http://ir.stthomas.edu/rime/vol5/iss1/2>
- Johnson, C. (2017). Teaching music online: Changing pedagogical approach when moving to the online environment. *London Review of Education*, 15(3), 439-456. <https://doi.org/10.18546/lre.15.3.08>
- Karahan, A. S. (2016). Eş zamanlı uzaktan piyano öğretiminin geleneksel piyano öğretimiyle karşılaştırılarak değerlendirilmesi. *International Periodical for the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic, Turkish Studies*, 11(21), 211-228. <http://dx.doi.org/10.7827/TurkishStudies.11244>
- Karasar, N. (2008). *Bilimsel araştırma yöntemi*. Nobel.
- Kaya, Z. (2002). *Uzaktan eğitim*. Pegem A Yayıncılık.
- Keast, D. A. (2009). A constructivist application for online learning in music. *Research and Issues in Music Education*, 7(1), 1-8. <https://files.eric.ed.gov/fulltext/EJ894765.pdf>
- Kentnor, H. (2015). *Distance education and the evolution of online learning in the United States*. In Curriculum and teaching dialogue, 17(1-2), (s. 21-34). https://digitalcommons.du.edu/cgi/viewcontent.cgi?article=1026&context=law_facpub
- Kos, R. P., & Goodrich, A. (2012). Music teachers' professional growth: Experiences of graduates from an online graduate degree program. *Visions of Research in Music Education*, 22, 1-26. <http://www.rider.edu/~vrme>
- Koutsoupidou, T. (2014). Online distance learning and music training: Benefits, drawbacks and challenges. *Open Learning*, 29(3), 243-255. <http://dx.doi.org/10.1080/02680513.2015.1011112>
- Mark, M. L., & Gary, C. L. (1992). *A history of American music education*. Schirmer Books. <https://nasm.arts-accredit.org/directory-lists/accredited-institutions/>
- Pitman, V. V. (2003). Correspondence study in the American university: A second historiographic perspective. M. G. Moore & W. G. Anderson (Eds.), In *Handbook of Distance Education*. Lawrence Erlbaum Associates, Inc.
- Sağır, T., Eden, A. ve Şalliel, O. (2014). Müzik eğitiminde uzaktan eğitim ve orkestra uygulamaları. *İnönü Üniversitesi Sanat ve Tasarım Dergisi*, 4(9), 69-79. <http://abakus.inonu.edu.tr:8080/xmlui/bitstream/handle/11616/4934/Makale.pdf?sequence=1&isAllowed=y>
- Sherry, L. (1996). Issues in distance learning. *International Journal of Educational Telecommunications*, 1(4), 337-365. <https://lcscherry.org/publications/issues.html>
- Walls, K. C. (2008). Distance learning in graduate music teacher education: Promoting professional development and satisfaction of music teachers. *Journal of Music Teacher Education*, 18(1), 55-66. <http://dx.doi.org/10.1177/1057083708323137>
- Yıldırım, A., & Şimşek, H. (2008). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri*. Seçkin Yayıncılık.
- Yıldırım, S., Yıldırım, G., Çelik, E., & Karaman, S. (2014). Uzaktan eğitim öğrencilerinin uzaktan eğitime yönelik görüşleri: Bir ölçek geliştirme çalışması. *Journal of Research in Education and Teaching*, 3(3), 365-370. <http://www.jret.org/FileUpload/ks281142/File/34.yildirim.pdf>

Ek 1. Etik Kurul Onayı

T.C.
ATATÜRK ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL VE BEŞERİ BİLİMLER ETİK KURULU
Eğitim Bilimleri Birim Etik Kurul Başkanlığı
PROJE DEĞERLENDİRME FORMU

Projenin/Çalışmanın Adı: Dr.Öğr. Üyesi Muhsin SARIKAYA'nın "Pandemi Sürecinde Uzaktan Eğitime İlişkin Öğrenci Görüşleri: Müzik Eğitimi Ana Bilim Dalı Örneği" başlıklı araştırması ile ilgili ULAKBİM tarafından istenilen Etik Kurul uygunluk-onay belgesi talep edilmesidir.

Gönderildiği Tarih: 08. 07.2020
Teslim Tarihi: 08.07.2020
Değerlendirenin Adı Soyadı: Sosyal ve Beşeri Bilimler Etik Kurulu Başkanlığı Adına
Prof. Dr. Muhsine BÖREKÇİ
Etik Kurul Başkanı

İmza :

Bu Tez/ Araştırma uygundur: ☒
Gerekçe/Açıklama: Yapılacak çalışmada yaklaşım ve yöntemler dikkate alınarak, konu ile ilgili çalışmaların gerçekleştirilmesinde etik ve bilimsel açıdan herhangi bir sakınca bulunmamaktadır.
Bu Tez/Araştırma uygun değildir: ☐ Gerekçe/Açıklama

T.C.
ATATÜRK ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜ
SOSYAL VE BEŞERİ BİLİMLER ETİK KURUL BASKANLIĞI
Eğitim Bilimleri Birim Etik Kurulu
ERZURUM

Toplantının Mahiyeti : Etik Kurul
Toplantının Tarihi : 08.07.2020
Toplantının Sayısı : 10

Karar-02: Dr.Öğr. Üyesi Muhsin SARIKAYA'nın "Pandemi Sürecinde Uzaktan Eğitime İlişkin Öğrenci Görüşleri: Müzik Eğitimi Ana Bilim Dalı Örneği" başlıklı araştırması ile ilgili ULAKBİM tarafından istenilen Etik Kurul uygunluk-onay belgesi talebi ile ilgili husus görüşüldü.

Yapılan görüşmelerden sonra adı geçen "Pandemi Sürecinde Uzaktan Eğitime İlişkin Öğrenci Görüşleri: Müzik Eğitimi Ana Bilim Dalı Örneği" başlıklı araştırması ile ilgili ULAKBİM tarafından istenilen çalışmaların gerçekleştirilmesinde etik ve bilimsel yönden sakınca bulunmadığına,

oy birliği ile karar verilmiştir.

(İMZA)

Prof. Dr. Muhsine BÖREKÇİ
Birim Etik Kurul Başkanı

(İMZA)
Prof. Dr. Ali Osman ENGİN
Birim Etik Kurul Başkan Yardımcısı

(İMZA)
Prof. Dr. Betül ASLAN
Birim Etik Kurul Üyesi

(İMZA)
Prof. Dr. Can Sabri BALKAYA
Birim Etik Kurul Üyesi

(İMZA)
Prof. Dr. Mustafa CİHAN
Raporör
(iz.NL.)

T.C.
ATATÜRK ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL VE BEŞERİ BİLİMLER ETİK KURULU
Eğitim Bilimleri Birim Etik Kurulu Karar Formu

KARAR BİLGİLERİ	Toplantı Sayısı: 10 Karar No: 02	Toplantı Tarihi: 08.07.2020
	Aşağıda bilgileri verilen araştırma ile ilgili çalışmanın, etik ilkeler açısından değerlendirilmesi isteği ile ilgili husus görüşüldü. Yapılan görüşmelerden sonra; söz konusu araştırma ile ilgili yapılacak çalışma için, araştırmanın gerekçe, amacı, yaklaşım ve yöntemleri dikkate alınarak konuyla ilgili çalışmanın gerçekleştirilmesinde etik ve bilimsel yönden sakınca bulunmadığına, Etik Kurulu oy birliği ile karar vermiştir.	
CALISMA BİLGİLERİ	Proje Yürütücüsü: Dr.Öğr. Üyesi MUHSİN SARIKAYA Çalışma Konusu: Pandemi Sürecinde Uzaktan Eğitime İlişkin Öğrenci Görüşleri: Müzik Eğitimi Ana Bilim Dalı Örneği	

EĞİTİM BİLİMLERİ BİRİM ETİK KURULU		İMZA
Prof. Dr. Muhsine BÖREKÇİ	Etik Kurul Başkanı	
Prof. Dr. Ali Osman ENGIN	Etik Kurul Başkan Yardımcısı	
Prof. Dr. Betül ASLAN	Etik Kurul Üyesi	
Prof. Dr. İhsan Sabri BALKAYA	Etik Kurul Üyesi	
Prof. Dr. Mustafa ÇİHAN	Etik Kurul Raportörü	(İZİNLE)